

Archeologie burgerinspraak 7 juni 2007; WP; Diskette X/c

Sinds de jaren 1950 hebben gemeentelijke ambtenaren, bestuurders, vertegenwoordigers van archeologische instellingen en lokale belangstellenden zich grote moeite getroost om het archeologisch onderzoek in Haarlem van de grond te krijgen.

Bij vallen en opstaan is destijds hierin enige structuur ontwikkeld en zijn bij voor allerlei doeleinden verrichte bodem- verstorings zoveel mogelijk gegevens over het archeologisch erfgoed vastgelegd en materialen geborgen. Deze ontwikkeling is reeds vanaf een vroeg stadium begeleid en gecoördineerd door een Commissie Oudheidkundig Bodemonderzoek Hierbij werden werk – en opslagruimten verkregen en langzamerhand enige financiële armslag door de kosten op te nemen in de begroting van o.a. rioleringswerkzaamheden.

Het onderzoek daarbij werd voor een groot deel uitgevoerd door vrijwilligers, zoals de Archeologische Werkgroep Haarlem (A WH) van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland. (A WN). Hierbij werd geleidelijk verspreid over de gemeente een veelheid van gegevens over Haarlems verleden vastgelegd, dat nog steeds de hoofdstructuur van onze kennis daaromtrent uitmaakt. De genoemde inspanningen culmineerden in de aanstelling van een stadsarcheoloog, waarbij een structurele bewaking, bescherming en bestudering van het archeologisch erfgoed zou zijn gewaarborgd. Dit blijkt echter de laatste jaren geenszins het geval te zijn. Bedoeld wordt het nalaten van inspecties en waarnemingen bij grondverstorings voor bouwtechnische doeleinden.

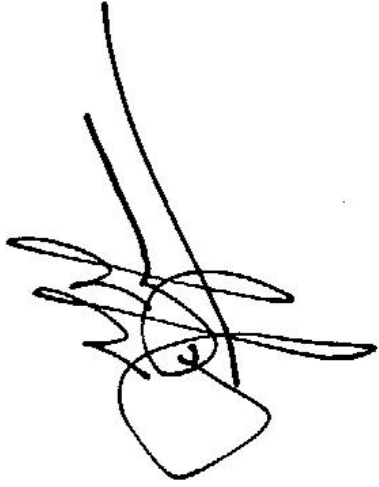
Ik weet, dat de implementatie in het gemeentelijk bedrijf van de nieuwe wetgeving op archeologisch gebied, de zogenaamde wet van Malta, veel werk en aandacht vraagt. De bedoeling is, dat bij invoering van deze wet het archeologisch onderzoek en de bescherming van het bodemarchief beter tot zijn recht zal komen. In Haarlem is echter niets minder waar. Reeds sinds 5 jaar wordt er nauwelijks meer iets aan veldwaarnemingen gedaan. Vooral bij enkele grote projecten is dat frustrerend. Om daarvan enkele te noemen de ontgravingen bij de Ripperdakazerne, de activiteiten op het terrein van de voormalige Mariastichting en ook bij De Raaks. Verder wat wij de ramp van de eeuw noemen is het gebeuren, of beter niet gebeuren, bij archeologische toplokatie de Appelaar. Op dit grote bouwterrein, dat het hart vormt van de activiteiten in het vroeg- en voorstedelijke Haarlem, waar de stad vanaf het Klokhuisplein naar de huidige Spaarneoever wordt uitgelegd, de loop van de Haarlemse Beek wordt aangepast, waar van deze grote stedelijke operatie geen schriftelijke bronnen bestaan, is nagenoeg niets gedaan. Wij kunnen niet anders daaruit concluderen dan dat er te weinig ambitie bij het betreffende gemeenteapparaat is. We zullen nooit te weten komen hoe deze landaanwinningsoperatie in zijn werk is gegaan.

Al deze zaken hebben tot gevolg dat het vertrouwen is verloren gegaan in het functioneren van het gemeentelijk apparaat. Daarbij deed helemaal de deur dicht, dat de stadsarcheoloog, nota bene de enige persoon die gekwalificeerd is om archeologisch veldwerk uit te voeren, meende de keuze te kunnen maken voor andere werkzaamheden ten koste van veldwaarnemingen, de enige bron voor uitbreiding van de kennis over Haarlems verleden.

Bij de invoering van het dualisme werd het type Commissie Haarlems Bodemonderzoek opgeheven. Daarvoor is niets in de plaats gekomen. Dit betekent, dat formeel voor Haarlemse belangstellenden enige discussie over het functioneren van het apparaat is uitgesloten. Voor de buitenwacht is het dan ook verworpen tot een in zichzelf gekeerd bureaucratiseerd bureau, waarin de nodige ambitie en elan voor het beheer van het Haarlems Bodemarchief ontbreekt.

Als iemand van het eerste uur is dit een pijnlijke constatering en eigenlijk een belediging van de mensen die zich in het verleden hebben ingespannen om op dit terrein iets van de grond te krijgen en nu het gevoel hebben dat de destijds bereikte belangstelling voor het archeologisch gebeuren wordt teniet gedaan. Een bijkomende zorg is ook, dat gezien de huidige lankmoedige houding, er voldoende vertrouwen kan zijn, dat bij de implementatie van "Malta" in het gemeentelijk bestel, de belangen van de archeologie voldoende zijn vertegenwoordigd.

Over deze zaak is uiteraard heel veel te zeggen. Ik heb mij hierbij beperkt tot enige belangrijke punten om onze bezorgdheid te illustreren en hoop dat er leden van de gemeenteraad zijn die hier aandacht aan willen besteden en bij inwinning van informatie dit niet beperken tot de leden van het apparaat zelf. Het is toch niet aanvaardbaar, dat in een oude stad als Haarlem met zo'n boeiende historie, de archeologie zo'n marginale positie inneemt.

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.